Tre er et materiell med mange kvaliteter. Det lever og blir påvirket av omgivelsene. Det må legges til rette for at gulvet ligger best mulig – slik blir du fornøyd med resultatet og ditt gulv.

Les denne miniguiden og bli litt klokere før du velger gulv og gulvløsning.

ParkettPartner

FLOOR FACTORY

Verdt å vite om

PARKETT OG LAMINAT

Tre er et levende materiale som blir påvirket av temperaturer og luftfuktighet

I Norge har vi store forskjeller mellom årstidene, med kraftige variasjoner i både temperatur og luftfuktighet. I tillegg bygges mange hus med gulvvarme. Dette stiller store krav til tre, som er et hygroskopisk materiale som forandres i takt med luftfuktigheten i omgivelsene. Sørg derfor for riktig luftfuktighet og temperatur. Anbefalt relativ luftfuktighet (RF) er på 30–60 % og romtemperatur på +18–23°C. (høyere temperatur gir tørrere inneklima)

Sammen med fuktforandringer henger størrelsesforandringer. Og et lamellparkettgulv kan svelle eller krympe med 1,5 mm pr. meter. Er gulvet lagt på gulvvarme blir endringen større. Denne bevegelsen vil kunne resultere i varierende sprekkdannelser internt og mellom bordene. Det vil være mer vanndamp i varm luft enn i kald, derfor vil RF inne i hus være lavere om vinteren, ned til ca 10 %, mens den stiger utover sommeren og kan bli opptil 65 % på sensommeren.

Tørkesprekker som oppstår når luftfuktigheten er under 30 %, er ikke reklamasjonsgrunnlag.

Visste du at ved å senke romtemperaturen fra 23 til 21 grader, så øker du den relative luftfuktigheten med hele 10%!? Jo varmere romtemperatur, desto tørrere inneklima.

Varme tørker ut parketten

Ventilasjonsanlegg, varmepumper og gulvvarme påvirker luftfuktigheten.

Det er ikke noe problem å montere parkett på gulvvarme hvis parketten er beregnet for det. Men det er viktig å ta noen forhåndsregler. Temperaturen på gulvets overflate må ikke overstige 27°C. Dette gjelder også under tepper og møbler. Gulvvarmen må være fordelt jevnt over hele flaten. Husk å ta ned persienner på varme dager da solen også tilfører mye varme til gulvflaten.

Tregulv produsert for norske forhold oppfører seg best i en relativ luftfuktighet mellom 30 og 60 %.

Strålevarme fra ovner og peiser, samt varmepumper kan også tørke ut parketten.

En «uttørket» parkett vil vises ved oppsprekking, da trefibrene trekker seg sammen og det oppstår kuving i bordene. Husk at jo høyere innetemperatur, jo tørrere inneklima! Og tørt inneklima (under 30 % relativ luftfuktighet) kan forårsake mer krymp og oppsprekking.

Man skal være oppmerksom på at ventilasjonsanlegg fjerner fukt fra inneluften. Dermed kan den relative luftfuktigheten bli veldig lav, helt ned i 10–20 %, hvilket kan resultere i at toppsjiktet vil sprekke, noe gulvleverandøren ikke kan holdes ansvarlig for.

Ved endringer i klimatiske forhold kan det oppstå knitre– eller knirkelyder i gulvet, dette er helt normalt og er ikke et reklamasjonsgrunnlag.

Tunge møbler og rommets form kan påvirke gulvets bevegelser

Det er viktig å ta hensyn til hva som skal settes på gulvflaten når gulvet monteres. Tunge møbler etc. kan hindre gulvets bevegelser og oppsprekking kan forekomme. Ta også hensyn til størrelsen på rommet og rominndelinger.

I rom med vinkel (L–, T– eller U– formede rom) kreves ekspansjonsfuge med overgangslist. Tunge møbler som kjøkken og kjøkkenøyer, store bokseksjoner etc. kan hindre parkettens naturlige bevegelser og forårsake oppsprekking og lyder i gulvet.

På områder med tung belastning, store gulvflater eller mange vinkler, anbefales helliming av parketten! Da kan man montere over mye større arealer uten problemer, møblere med store tunge møbler og montere inn i tilstøtende rom uten skjøtelist. I tillegg vil gulvet få en betydelig lavere trinnlyd og romakustikken forbedres.

Fotlister – gir rom for bevegelse

Ta også hensyn til at parkett– og laminatgulv som ligger flytende vil som en hel flate krympe og svelle. Trebaserte gulv kan krympe opptil 1,5 mm per 1 meter. Igjen nevner vi vintertiden som kan være en kald og tørr tid med lav luftfuktighet. I disse månedene kan gulvet krympe og da er det viktig å ha tilstrekkelig tykke gulvlister, som dekker over denne naturlige bevegelsen. Velg derfor alltid en gulvlist som er minimum 15 mm tykk. Hvis dette ikke blir hensyntatt, så vil man kunne oppleve glipper mellom gulv og list ved krymping.

Undergulv – rett og hardt dekke er det beste

Parkett og laminat skal monteres på et avrettet fast dekke. Vi forholder oss til Norsk Standard som er utarbeidet av Treteknisk Institutt. I forbindelse med undergulv stiller vi følgende krav:

NS 3420; At gulvene er avrettet og at det ikke fremkommer avvik på kul og svank større/mindre enn 2 mm (±) på 1 meter lengde, og 1 mm (+-) på 25 centimeter lengde.

Trykkfastheten på dekket er også viktig. Er underlaget for mykt vil det forekomme svikt og ulyder i gulvet, i noen tilfeller vil endeskjøter bli skadet.

Skal det monteres varmefolie, er kravet at underlagsplater som er tykkere enn 2 mm må ha minimum trykkfasthet på 400 kPa.

Hvis det skal monteres varmerør eller andre undergulvsystemer anbefaler vi alltid å legge på et lag med gulvgips. Dette for å hindre knirking som kan oppstå i undergulvssystemet og parketten/ laminaten, og for å gi gulvet en fast og stabil flate.

13 mm tykk gulvgips har varmeledende egenskaper (U – verdi tilnærmet 0) og er derfor godt egnet på varmefolie og varmerør for å skape en stabil og fast flate.

I forbindelse med gulvvarme i betong må varmen startes 3 til 4 uker før montering for å fordrive restfukt i undergulvet. Parkettprodusenten og Sintef har beskrivelse for dette.

Spenningslyder fra tre

Spenningslyd fra tre kan forekomme, og høres som mindre knase – og knirkelyder. Det er helt normalt. Lyden kan være forskjellig fra årstid til årstid fordi treet utvider og trekker seg sammen på grunn av variasjon i temperatur og luftfuktighet.

Det kan være vanskelig å lokalisere hvor knirkelyden kommer fra, det trenger nødvendigvis ikke være selve tregulvet; det kan være undergulvet, skjøter, festemetoden eller mellom parkett og faste installasjoner.

Parketten/laminaten som monteres blir aldri bedre enn undergulvet.

På sensommeren er den relative fuktigheten i hus høy og derfor økes også fuktigheten i gulvet. Dette får gulvet til å utvide seg og kanskje blir det liggende i spenn, dette kan føre til årstidsbestemte knirkelyder. Ofte forsvinner lydene igjen når fyringssesongen starter og den relative fuktigheten minsker.

Avhengig av endringer i den relative luftfuktigheten og temperaturen i rommet kan det likevel forekomme knirking, noe som er helt normalt. Der knirkingen er konstant kan årsaken være at undergulvet er ujevnt eller svikter. Ved bruk av for mykt underlag kan dette resulterer i lyd og skader når man trår på gulvet.

Det finnes ingen standard eller andre regler for hvor mye et tregulv kan knirke. Normalt sier man at kneppelyder eller knastrende lyd som opptrer når man går over gulvet, men som er borte når man kort tid etter går tilbake samme vei, regnes ikke som feil. Dette er en naturlig del av et tregulvs karakter.

Lyset påvirker gulvets utseende

Motlys/slepelys fra vinduer, lamper og lignende påvirker treets utseende. Gulvets overflatestruktur vil derfor bli oppfattet forskjellig avhengig av lysets påvirkning. Videre vil lyset over tid endre fargen på treet, i hvor stor grad og hvor raskt er avhengig av treslag. Slike forskjeller vises under tepper, møbler eller annet inventar uten ben, der treet beholder sin opprinnelige farge. Dette er ikke en feil, men en naturlig egenskap ved materialet.

Overflatebehandling av tregulv

Husk at naturoljede overflater har åpen porestruktur og er derfor mer mottagelig mot smuss og flekker. Ta derfor hensyn til dette rundt f.eks. stekeplate og områder som er mer utsatt for søl og fukt.

Vi anbefaler derfor en førstegangspleie før et naturoljet gulvet tas i bruk, deretter vedlikehold etter behov. Spør oss for å finne rett pleie til ditt gulv.

Ellers er det viktig å ta hensyn til laminerte og lakkerte overflater ved førevar-prinsippet;

Beskytt alle møbelben med filtknotter og ha skomatte/hylle i entre. Ved rengjøring støvsuges/tørrmoppes gulvet. Deretter vaskes gulvet etter behov med så lite vann som mulig. Bruk rengjøringsmidler som er tilpasset gulvets overflatebehandling. Vi anbefaler produktene fra pleieserien clean & green®. Og med **clean & green® Aqua oil** har pleie av oljede parkettgulv nå blitt så enkelt at du kan gjøre hele jobben selv – uten utgifter til vedlikeholdsmaskin eller håndverker.

Hvert gulv er unikt og det finnes ikke to like parkettgulv.

Treets utseende – naturlig liv og fargespill

Slik trærne står i skogen ser vi at de har kvister og grener, og er forskjellige i størrelsen. Akkurat det samme fremkommer på tregulvene vi leverer. Årringer av varierende størrelse, lys yteved og mørkere kjerneved gir et naturlig fargespill, samt at kvist og sparklet kvist varierer i større eller mindre grad. I noen tilfeller kan også sparkelen fra kvisthullene falle ut. Dette kan enkelt repareres med hardvoks som smeltes ned i hullet.

Parkettprodusentene opererer med forskjellige sorteringsbeskrivelser. I den frie klassen definerer produsenten selv sorteringskriteriene. Dette henger sammen med at tre er et levende materiale, der to trestykker fra samme treslag kan se vidt forskjellig ut. Produsentene setter også selv navn på sine sorteringklasser. Det er derfor meget viktig å sette seg inn i hvordan sorteringen du velger ser ut. Husk at en liten prøve ikke representerer en stor gulvflate med mange bord.

Siden trevirke er et levende materiale vil det kunne være stor variasjon mellom bord i samme klasse og også variasjon mellom produksjonsserier.

Norsk Treteknisk Institutt har opprettet «Norsk Standard» for å ivareta kvalitet ovenfor kunde og produsent. Se mer informasjon om tre og parkettgulv på deres hjemmeside.

ParkettPartner

Strandvn. 16, 2380 Brumunddal
Telefon: **62 35 10 00**
www.parkettpartner.no

FLOOR® FACTORY

Sjekk våre butikklokasjoner på
www.floorfactory.no
Telefon: **990 99 889**